

NORSK LOVTIDEND

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 29

Utgitt 3 august

1938

Skriv frå Socialdepartementet.

23 juli.

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 med nokre redaksjonelle brigde vedtaket åt Innvik heradstyre, Sogn og Fjordane fylke, i møte 2 juni d. å. om vedtekt om stengjingstid for utsalsstader.

Vedtekta gjeld inntil vidare, å rekna frå og med 15 august d. å. Den eldre vedtekta fell burt frå same dagen.

Vedtekta lyder so:

§ 1.

A. Utsalsstader for varor skal haldast stengde frå kl. 20 til kl. 8 um kvardagar med undantak av påskeaftan, pinsaftan, jolaftan og nyårsaftan, då dei skal vera stengde frå kl. 16.

B. På sun- og helgedagar haldast stengt heile dagen.

§ 2. Desse fyresegner gjeld ikkje for utsalsstader som berre sel mjølk og mjølkeprodukter og heller ikkje for brødutsal, når det ikkje vert ført varor som kjem inn under lova om handelsnæring. Jfr. likevel den ålmene helgedagslovgevinga og lov av 14 juli 1897 om jolaftan.

§ 3. I stengjingstida må kunder ikkje sleppast inn. Det er likevel høve til etter stengjingstid å ekspedera kunder som er komne inn fyre stengjingstid.

§ 4. Brot på desse fyresegner vert straffa etter lova, sjå straffelova § 339, 2.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

23 juli.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Gamvik herredstyre, Finnmark fylke, i møte 2 juli d. å. om ny vedtekt angående lukningsstid for utsalgssteder i Mehamn bygningskommune i Gamvik herred.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 15 august d. å. fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser ophører å gjelde.

23 juli.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

- A. Utsalgsteder for varer skal med de nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket i tiden fra og med 15 juni til og med 31 mars fra kl. 19 til kl. 9 og i tiden fra og med 1 april til og med 14 juni fra kl. 19 til kl. 8. 1 mai og 17 mai lukkes kl. 12.

Påskeaften, pinseaften, julaften, tredje juledag og nyttårsaften lukkes kl. 15.

Lørdager fra og med 15 juni til og med 31 mars lukkes kl. 17.

- B. Søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2.

- A. Utsalgsteder som bare forhandler melk, fløte, frukt, sjokolade, drops, lakris, kjeks, mineralvann, skrivesaker, aviser, tidsskrifter, tobakksvarer, artikler for tobakksrøkning og fyrstikker skal med nedenfor nevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 21 til kl. 9. 1 mai og 17 mai lukkes kl. 13.

Påskeaften, pinseaften, julaften og nyttårsaften lukkes kl. 17.

- B. På søn- og helligdager kan der holdes åpent fra kl. 17 til kl. 20. Dette gjelder også når 1 og 17 mai faller på søn- eller helligdag. Faller jul- og nyttårsaften på en søndag holdes helt lukket.

§ 3. I lukningstiden må kunder ikke slippe inn. Kunder som er kommet inn før lukningstid kan dog ekspederes etter lukningstid.

§ 4. Utsalgsteder hvor der selges varer for hvilke der foran er fastsatt forskjellige lukningstider, må rette sig etter lukningstiden for de varer som rammes av den strengeste bestemmelse. Likeså skal den strengeste bestemmelse gjelde når to dager som det er fastsatt forskjellige lukningstider for, følger på hverandre.

§ 5. Bensin- og oljestasjoner omfattes ikke av vedtektenes bestemmelser.

§ 6. Overtredelse av vedtektenes bestemmelser straffes etter loven. Jfr. straffelovens § 339, 2.

23 juli.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

I medhold av lov om motorvogner av 20 februar 1926 § 21, II første ledd, jfr. lov av 6 juni 1930 og 2 juni 1933, bestemmes for Beiarn herred, Nordland fylke, som gjeldende inntil videre følgende om bevillingstvang for erhvervsmessig person- og godsbefordring med motorvogn:

På de offentlige veier innen Beiarn herred må erhvervs- 23 juli.
messig person- og godsbefordring uten rute med motor-
vogn ikke foretas av andre enn dem som får tillatelse av
politimesteren.

De nærmere bestemmelser og regler bl. a. angående an-
tallet av sådanne tillatelser, takster for befordringen, største
passasjertall, avgift for særskilt registrering, kontroll m. v.
kan fastsettes av formannskapet etter forslag av politi-
mesteren. Takstene skal derhos forelegges fylkesveistyret
til godkjennelse for de strekningers vedkommende hvor det
er gitt tillatelse til bilrutedrift.

Undtatt fra foranstående bestemmelser er befordring
fra sted utenfor herredets grenser til eller gjennom herredet,
samt kjøring med utenbygds vogn til Beiarn herred og til-
bake med de samme personer.

Videre er undtatt befordring av offentlige tjenestemenn,
læger, dyrlæger, jordmødre, syke som trenger hurtig hjelp
samt veivesenets transporter.

Når trafikkforholdene bevirker at de med bevilling ut-
styrte vogner blir utilstrekkelige i antall kan dispensasjon
for enkelt gang fra foranstående bestemmelser gis av lens-
mannen.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

23 juli.

I medhold av lov om motorvogner av 20 februar 1926
§ 21, II første ledd, jfr. lov av 6 juni 1930 og 2 juni 1933,
bestemmes for Gildeskål herred, Nordland fylke, som
gjeldende inntil videre følgende om bevillingstvang
for erhvervsmessig person- og godsbeford-
ring med motorvogn:

På de offentlige veier innen Gildeskål herred må
erhvervsmessig person- og godsbefordring uten rute med
motorvogn ikke foretas av andre enn dem som får tillatelse
dertil av politimesteren.

De nærmere bestemmelser og regler bl. a. angående an-
tallet av sådanne tillatelser, takster for befordringen, største
passasjertall, avgift for særskilt registrering, kontroll m. v.
kan fastsettes av formannskapet etter forslag av politi-
mesteren. Takstene skal derhos forelegges fylkesveistyret
til godkjennelse for de strekningers vedkommende hvor det
er gitt tillatelse til bilrutedrift.

Undtatt fra foranstående bestemmelser er befordring
fra sted utenfor herredets grenser til eller gjennom herredet,
samt kjøring med utenbygds vogn til Gildeskål herred og
tilbake med de samme personer.

- 23 juli. Videre er undtatt befordring av offentlige tjenestemenn, læger, dyrlæger, jordmødre, syke som trenger hurtig hjelp samt veivesenets transporter.

Når trafikkforholdene bevirker at de med bevilling utstyrte vogner blir utilstrekkelige i antall kan dispensasjon for enkelt gang fra foranstående bestemmelser gis av lensmannen.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

- 26 juli. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 beslutning av Kråkerøy herredsstyre, Østfold fylke, i møte 30 juni d. å. ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 15 august d. å. fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser ophører å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

- A. Utsalgssteder for varer skal med de nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 18 til kl. 8,30. På fredager kan der holdes åpent til kl. 19. På lørdager åpnes kl. 8 og lukkes kl. 17. På hverdager før 1 mai og 17 mai, dagen før skjærtorsdag, dagen før Kristi himmelfartsdag og dagen før bededag kan der holdes åpent 1 time lengere enn foran bestemt.

I tiden fra og med 21 juni til og med 20 august skal der på de fire første dager i uken lukkes kl. 17.

I tiden fra og med 15 til og med 23 desember kan der på alle hverdager holdes åpent til kl. 20.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 15 og St. Hansaften kl. 14; 1 mai og 17 mai holdes helt lukket.

Utsalgssteder som bare selger egg, melk, fløte, natursmør og ost, kan på disse dager holdes åpne fra kl. 9 til kl. 12.

- B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

Utsalgssteder som bare selger egg, melk, fløte, natursmør og ost kan dog på søndagene i tiden fra og med 1 mai til og med 31 august samt 2 påskedag, 2 pinsedag, 2 juledag og skjærtorsdag holdes åpne fra kl. 9 til kl. 10.

§ 2.

- A. Utsalgssteder hvor der kun selges tobakk og tobakksartikler, spillkort, spaserstokker, brevkort, brevpapir, konvolutter og frimerker skal på hverdager med de nedennevnte undtagelser holdes lukket fra kl. 19 til kl. 8,30.

På fredager kan der holdes åpent til kl. 20. På lørdager 26 juli. åpnes kl. 8 og lukkes kl. 20.

I tiden fra og med 21 juni til og med 20 august lukkes en time tidligere enn foran bestemt.

I tiden fra og med 15 desember til og med 23 desember kan der på alle hverdager holdes åpent til kl. 21.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 16.

B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

Faller 1 mai og 17 mai på søn- eller helligdag kan der holdes åpent fra kl. 13 til kl. 20. 1 pinsedag holdes dog helt lukket.

§ 3.

A. Utsalgssteder hvor der kun selges frembringelser av have og jordbruk i naturlig tilstand, ville bær, ville blomster, tillaget mat, baker og konditorvarer, sjokolade, marsipan, konfekt, drops, mineralvann, alkoholfritt øl, aviser og tidsskrifter skal med de nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 21 til kl. 8.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 17.

B. På søn og helligdager kan der holdes åpent fra kl. 17 til kl. 21.

Faller 1 mai og 17 mai på en søn- eller helligdag kan der holdes åpent fra kl. 13 til kl. 21.

Utsalgssteder som bare selger baker- og konditorvarer kan på søn- eller helligdager holdes åpne fra kl. 13 til kl. 21.

Langfredag, 1 påskedag, 1 pinsedag, 1 juledag, jul- og nyttårsaften, når disse faller på søndag, holdes helt lukket. Utsalgssteder som bare selger baker- og konditorvarer kan dog når jul- og nyttårsaften faller på søndag, holdes åpne fra kl. 13 til kl. 17.

§ 4. Utsalgssteder hvor der selges varer for hvilke der foran er fastsatt forskjellige lukningstider, må rette sig efter lukningstid for de varer som rammes av den strengeste bestemmelse.

§ 5. I lukningstiden må ikke kunder slippes inn. Det er dog tillatt efter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 6. Undtatt fra vedtektenes bestemmelser er utsalgssteder hvor der bare selges fisk, utsalgssteder hvor der bare selges aviser, tidsskrifter, magasiner, reiselektyre, skrivesaker og frimerker, reisebyråer hvor der selges karter, reisehåndbøker og billetter, samt offentlige kunstutstillinger hvor der foregår salg av utstilte kunstgjenstander.

§ 7. Overtredelse av vedtekten straffes efter loven. Jfr. straffelovens § 339, 2.

26 juli.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

I henhold til §§ 94 og 144 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 approberes som gjeldende inntil videre Staveranger bystyres vedtak i møte 8 juni 1938 om nye vedtekter om innretning og drift av heiser samt om gebyrer for tilsyn.

Vedtektene lyder så:

A. Vedtekter.**I. De under vedtektene hørende anlegg.**

§ 1. Ved heis i nærværende vedtekter forstås sådanne i eller utenpå bygninger anbragte løfteinnretninger:

1. Som er forsynt med stol eller plattform ført i faste styringer (anordning titel III).
2. Hvor lasten direkte er ophengt i et over en blokk eller skive løpende tau (kjetting), og som skal benyttes mellom to eller flere etasjer, gallerier, plattformer eller lignende (anordning titel IV, § 27).
3. Undtatt fra disse bestemmelser er kraner av enhver art, løpekatter og hengebaner, såfremt de er anbragt i det fri eller er bestemt for transport av varer eller arbeidsstykker innen én og samme etasje, transportbånd, bevegelige trapper, brev- og protokollheiser o. l. under 10 kg bæreevne og med ikke større sjakttverrsnitt enn 0,05 m², samt provisoriske anlegg som taljer, stillasheiser, senkeinnretninger i teatre (sceneheiser) o. l.
4. For heiser av særlig konstruksjon eller til særlig bruk kan bygningsrådet tillate avvikelser fra disse vedtekter.

II. Klasseinndeling.

§ 2. Heiseanlegg som disse bestemmelser finner anvendelse på, inndeles i følgende 4 klasser med underavdelinger:

- a. **Små heiser**, d. v. s. heiser med høist 100 kg bæreevne:
 1. Med heisestol ført i faste styringer og som ikke kan betredes, med ikke mere enn 1,00 m² sjakttverrsnitt og med heisestol og åpninger i sjaktveggen av ikke større høide enn 1 m.
 2. Uten heisestol (vinsjer, jfr. § 27).
 3. Med kontinuerlig drift (paternosterheiser, § 26).
- b. **Renne vareheiser**, d. v. s. heiser uten personbefordring og over 100 kg bæreevne:
 1. Med heisestol ført i faste styringer.
 2. Uten heisestol (vinsjer, § 27).
 3. Med kontinuerlig drift (paternosterheiser, § 26).

c. Vareheiser med personbefordring:

26 juli.

1. Med fører.
2. Automatiske (uten fører).

d. Personheiser:

1. Med fører.
2. Automatiske (uten fører).
3. Med kontinuerlig drift (paternosterheiser, § 26).
4. Med kombinert manøversystem (drevet vekselvis med fører og automatisk).

III. Anordning, konstruksjon og materiale m.v.

§ 3. Almindelige bestemmelser.

Opstilling.

1. Heis med dertil hørende maskineri og sjakttinnhegning m. v. skal være forarbeidet av fullt solid materiale og ha en under alle driftsforhold tilstrekkelig styrke. Heisleverandøren hefter ved sin underskrift på den i § 30 omhandlede anmeldelse for at heiser med tilbehør i enhver henseende oppfyller bestemmelsene.

Foruten de i det følgende gitte vedtekter skal et anlegg tilfredsstille de fordringer som av de stedlige myndigheter stilles i henhold til den til enhver tid gjeldende bygnings- og brandlovgivning.

Elektrisk drevne eller belyste heiseanlegg skal derhos opfylle bestemmelsene i den til enhver tid gjeldende elektrisetslovgivning samt de i henhold til denne utferdigede forskrifter.

2. Enhver heis skal tydelig og holdbart være merket med fabrikantens navn samt fabrikasjonsnummer.
3. Heiser skal kunne oppstilles inne i bygninger (§ 4), i trappehus så fremt lysforholdene tillater det, på bygningers yttermurer eller i lysgårder med grunnmurte vegger, såfremt den i bygningsloven foreskrevne minstestørrelse av lysgården ikke derved innskrenkes (§ 5).

§ 4. Heiseanlegg inne i bygninger, sjakter og sjaktvegger.

1. Heiser, som inne i bygninger forbinder flere over hinannen liggende adskilte etasjer, må som regel ikke anlegges i nærheten av ildsteder og i rum med ildsfarlige bedrifter og må være omgitt av ildfaste vegger som kun er forsynt med de fornødne dør- og lysåpninger. Inne i disse sjakter er det kun tillatt å anbringe de til heisen hørende deler som heisestol, føringer, elektriske ledninger og beveges-

26 juli.

innretninger (som tau, kjettinger, motveker, drivcylinder etc.). Til lagerrum eller til opbevaring av gjenstander må sjakten ikke benyttes. Dog kan oplegning av elektriske ledninger og vannrør, som ikke hører heisen til, undtagelsesvis tillates, når disse driftsmessig sett ikke fordrer noe tilsyn eller på annen måte er til gene for heisens anlegg og drift.

Alle heisesjakter som er støpt eller muret, skal innvendig pusses eller påstrykes et støvbindende middel.

2. Ildfaste sjaktvegger skal være utført av minst 1 stens mur, 10 cm jernbetong eller hermed jevngodt og av bygningssjefen godkjent materiale.

Anvendes glass i sjaktvegger og heisestoler må dettes tykkelse stå i forhold til flatens størrelse og under ingen omstendigheter være under 5 mm. Glasset må for øvrig tilfredsstille bestemmelsene i § 6, punkt 2.

3. Sjaktene må ha jevne og glatte vegger, så vidt mulig fri for fremspring og fordypninger, og de må i den øvre ende være ildfast avdekket eller føres 0,20 m over takflaten. Munner sjakten ut i gårdsplass eller i det fri, er avdekning med ikke brennbart materiale tilstrekkelig.

Hvis der ellers intet avtrekk er skal sjakten i den øvre ende forsynes med en utluftningsåpning med et minimumstverrsnitt av 1 dm² ført ut i det fri.

4. Fra bestemmelsene om ildfaste sjaktvegger er undtatt:
 - a. Heiser, som er anordnet i trappehus eller forbinder over hinannen liggende gallerier, plattformer eller lignende.
 - b. Heiser, som kun forbinder to over hinannen liggende etasjer, og som er således innrettet, at de enten ved hjelp av stolen eller ved automatiske lemmer både i øverste og nederste stilling helt lukker gulvåpningen.
 - c. Småheiser (§ 2 a), som i privathus kun forbinder 2 over hinannen liggende etasjer, og hvor brandsjefen finner det ubetenkelig.

Heisanlegg i bygninger uten ildsfarlig bedrift, til eks. lagerlokaler og lignende kan av bygningsrådet tillates uten ildfaste vegger.

5. Gjennembrytning av gulv utenfor heisesjakten eller heisebanen for motveker, tau, styreinnretninger eller lignende er kun tillatt, når der mellom de enkelte gjennembrytninger anbringes ildfaste eller ildsikre mantler i hele etasjehøyden, løpende fra gulv til overkant gulv. Dog kan igangsetningsmekanismer og lignende tillates ført gjennom gulv utenfor sjakten når gjennomføringen utføres mest mulig som tettsluttende rør som ender minst 0,5 m under gulv (tak).

§ 5. *Heiseanlegg i lysgårder og på bygningers yttermurer.* 26 juli.

1. Forsåvidt heiser ikke er begrenset direkte av lysgårdens vegger eller bygningens yttervegger, skal de ved gårdsplassen omgis av et gitter minst 2,10 m høit, og for øvrig som i § 7 foreskrevet, omfattende heisebanen og motvektsbanen, samt heisens bevegelige deler for øvrig.
2. Føringer, beskyttelsestak og lignende med bygningen fast forbundne deler skal være av ikke brennbart materiale. For fanginnretningen tillates dog føringene beklædd med tre.

§ 6. *Lysåpninger i sjaktvegger.*

1. Lysåpninger i sjaktvegger skal være forsynt med vinduer, som ikke kan åpnes inn mot sjakten. De må heller ikke kunne åpnes av uvedkommende.
2. Lysåpninger som ikke vender ut i det fri, skal være forsynt med minst 7 mm tykt ildsikkert glass i faste ildsikre rammer.

Det samlede areal av lysåpningene i sjakter hvor ildfaste vegger fordres må i en etasje ikke overskride $\frac{1}{10}$ av sjaktarealet.

§ 7. *Innhegning av heisebaner.*

1. Ved heiser inne i bygninger, ved hvilke ildfast innbygning av heisebanen ikke fordres (§ 4, passus 4) skal innhegning skje på annen betryggende måte i hele heishøiden (jfr. pkt. 3).
2. Ved heiser utenpå bygninger skal innhegningen være av minst 2,10 m høide (jfr. punkt 3).
3. Innhegninger skal være av ikke brennbart materiale, undtagen for de i § 4, passus 4 c nevnte småheiser.

Består den av gitter, ståltrådnnett eller lignende skal avstanden mellom innhegningen og stol eller motvekt være minst 50 mm og maskevidden ikke være over 15 mm. Er avstanden større enn 50 mm kan en maskevidde av 25 mm tillates.

Trådtykkelsen må være minst 1,5 mm.

Består den av trådglass, splintfritt glass eller speilglass, skal glasset ha en tykkelse av minst 5—6 mm og være solid innfattet i jern eller metall (ikke blyinnfatning).

§ 8. *Dører i sjaktvegger og i innhegninger.*

1. Enhver inngangsåpning i sjaktvegger eller innhegninger skal være forsynt med dører, som ikke kan slå inn i heisebanen. Den fri døråpning må ikke ha større bredde enn heisestolen.

- 26 juli. 2. Dører i sjakter, hvor ildfaste vegger fordres, skal være utført ildsikre overensstemmende med brandstyrets forskrifter. Vender dørene ut til det fri, gjelder denne bestemmelse ikke.
3. Dører i sjakter, hvor ildfaste vegger ikke fordres, skal i det minste tilfredsstillende de for innhegninger gjeldende bestemmelser (§ 7). Herfra kan bygningsrådet under særlige omstendigheter tilstede avvikelser.
- Hvor der fordres et nøiaktig samvirke mellom låsdelene på karm og dør (f. eks. ved låser med elektriske dørkontakter) skal dørene, såfremt de er av tre, være beslått med minst 1 mm tykt jernblikk på den mot sjakten vendende side.
4. Dørkarmen skal være av solid profiljern og godt forankret til sjaktvegg eller innhegning.

§ 9. Heisestoler. Føringer.

1. Ved vareheiser (§ 2 b), hvor heisebanen ikke i dens hele utstrekning er omgitt av vegger eller annen innhegning, skal heisestolen forsynes med vegger eller gitter, således at varene ikke kan falle ut. Ved benyttelse av traller eller vogner må der for disse være anbragt en stengeinnretning.
2. Ved vareheiser med personbefordring og personheiser (§ 2 c og d) skal heisestolen på alle sider være omgitt av vegger eller dører (undtagelse se passus 5) og oventil solid avdekket, så at de i heisestolen værende personer ikke kan skades under heisestolens fart eller ved nedfallende gjenstander. Heisestoler for personheiser (kl. d) skal være forsynt med ventilasjonsåpninger oventil.
3. Veggene i heisestolen må være av tilstrekkelig stivhet og, såfremt de ikke er tette, bestå av gitter eller lignende med en maskevidde av ikke over 15 mm i firkant.
4. Heisestolens dører skal ikke slå utad. Anvendelsen av sammenskyvbare gitterdører er tillatt, når åpningene mellom stavnene ikke overstiger 80 mm.
5. Ved vareheiser med personbefordring med fører (§ 2 c) med hastighet under 0,5 m pr. sekund kan døren sloifes, når inngangsåpningen for heisestolen vender mot en lukket sjaktvegg, som ikke har fremspring eller fordypninger større enn 5 mm, og som ikke på noe punkt er mere enn høist 5 cm fjernet fra heisestolen.
6. Avstanden mellom heisestolens gulv og sjaktvegg (innhegning) skal ved inngangsdørene ikke overstige 5 cm. Av-

standen mellom kupédør, sjaktvegg og sjaktdører må ikke på noe punkt av heisebanen overstige 15 cm. 26 juli.

7. Heisestoler (kupéer) og motvekter skal føres i faste styringer således anordnet at de ikke kan forlate sine baner.

§ 10. *Etasjeviser. Alarmklokke.*

1. Enhver heis i lukket sjakt og som har flere enn 2 stoppesteder, skal forsynes med en anordning, som til enhver tid viser hvor heisestolen (kupéen) befinner sig.
2. Enhver heis med personbefordring (§ 2 c og d) i lukket sjakt skal være forsynt med en ringeledning, således anordnet, at signal ved behov kan gis fra heisestolen til portvakt (vaktmester) eller til annet hensiktsmessig sted. Klokken skal være merket med «Signal fra heisen» og knappen i stolen med «Alarm». Denne må skille sig tydelig ut fra trykknappene for etasjene og være plasert over disse.

§ 11. *Grensene for stolens høieste og laveste stilling.*

Grensebryter.

1. Grensene for høieste og laveste stilling av heisestolen skal fastsettes således, at den med alle sine deler skal kunne bevege sig en lengde tilsvarende 0,8 ganger heisens hastighet pr. sek., dog minst 0,3 m over den høieste og under den laveste stilling, der stolen skal stanse. Hvis heisen automatisk slår av til lavere fart ved topp- og bunnstilling gjelder i dette tilfelle den halve hastighet.
2. Enhver heis skal være forsynt med to av hinannen uavhengige apparater, der bringer heisen til å stanse når disse grenser er nådd. Apparatene skal være således konstruert, at de virker som den ordinære pådragningsinnretning. Minst ett av disse apparater skal virke uavhengig av denne. Ved elektrisk drevne heiser skal den ene grensebryter tvangsmessig bryte hovedstrømmen for begge bevegelsesretninger.
3. Ovenstående bestemmelser (1 og 2) gjelder ikke heiser drevet med håndkraft.

§ 12. *Låser og dørsperremekanismer. Dørkontakter.*

Ved alle heiser — undtatt småheiser som bevegtes ved håndkraft (§ 2 a) — skal der treffes sådanne anordninger:

1. At dør eller grind til heisesjakt (heisebane) ikke skal kunne åpnes med mindre heisestolens gulv er i noenlunde jevnhøide med gulvet ved døråpningen.
2. At heisestol (kupé) ikke skal kunne settes i bevegelse ved den ordinære igangsetningsmekanisme medmindre alle sjaktdører er lukket eller låst.

26 juli. For de enkelte klasser av heiser gjelder dessuten følgende bestemmelser:

3. For automatiske personheiser i lukket sjakt med tette dører (dører med ikke større lysåpning enn 1 dm² regnes for tette) skal der til oppfyllelse av bestemmelsen i punkt 1 anordnes 2 av hinannen uavhengige automatiske stengemekanismer. Dette gjelder dog ikke heiser, hvor igangsetning ikke kan skje før samtlige dører er forriglet (centralforrigling), og heiser med tvangsmessig forrigling.

For automatiske personheiser hvor dobbelte stengemekanismer ikke fordres og for automatiske vare- og personheiser skal låsene være forsynt med dobbelte fjærer eller med vekt og fjær.

4. Ved heiser som betjenes ved fører (kl. c, p. 1 og kl. d, p. 1) skal dessuten sjaktdørene fra den utvendige side kun la sig åpne med en særskilt hos føreren beroende nøkkel.

Ved kombinerte heiser — heiser som vekselvis benyttes som automatiske eller med fører (§ 2 d, p. 4 og § 18, p. 7) — gjelder denne bestemmelse ikke, såfremt sjaktdører eller låser er således innrettet at de ikke kan åpnes med mindre heisen er stanset foran døren.

5. Automatiske heiser (trykknapp-heiser) skal øieeblikkelig stoppe om en dør eller lås blir åpnet under fart. Dette gjelder også om stol- og kupé-dører åpnes.

6. Ved heiser av klasse b og automatiske heiser av klasse c og d må kun anvendes dørkontakter med tvangsmessig brytning av strømmen. Ved dobbeltdører kan en kontakt tillates når dørene både hver for sig og begge i for- ening virker på kontakten.

Denne bestemmelse ansees kun opfylt når den ene del av kontakten sitter på karmen og den annen på døren (dørene) eller på et i forbindelse med denne (disse) fast og sikkert forbundet ledd som ikke på noen måte kan beveges og bevirke kontaktforbindelse uten at døren (dørene) er lukket.

Kontakter som sitter på dørkarmene må være således konstruert, plassert og beskyttet at disse kun kan kortsluttes med et særskilt forment ledende stykke av metall (støpsel).

7. Vareheiser med personbefordring (klasse c) og personheiser (klasse d) skal være forsynt med dører i heisestol (kupé) således innrettet at heisen ikke kan settes i gang medmindre dørene er lukket.

Ved vareheiser med personbefordring (c) som tilfredsstillter kravet til avstand mellom stol og sjaktvegg og glatt sjaktvegg (se 9, p. 5) og med hastighet ikke over 0,5 m pr. sek. gjelder denne bestemmelse ikke.

§ 13. *Bevegelseshastigheten og apparater til begrensning av denne.* 26 juli.

1. Den største tillatte bevegelseshastighet for personheiser med fører (klasse d, 1) er 1,50 m og for automatiske heiser med personbefordring (klasse c, 2 og d, 2) 0,7 m pr. sek. For alle andre heiser er den 1,0 m pr. sekund.
2. For heisehøider over 20 meter kan bygningsrådet dispensere fra bestemmelsen i punkt 1.
3. Heisens drivmaskineri skal være således konstruert eller forsynt med sådanne apparater, at den for heisen bestemte hastighet ikke kan bli overskredet med mer enn 0,3 m pr. sek. Disse apparater skal virke uavhengig av den almindelige bremseinnretning og tillike virke, om drivkraften for en tid blir vekk. Ved heiser med remdrift skal heisestolen stanse eller høist bevege sig op eller ned med den ovennevnte hastighet, om remmene under driften blir kastet av.

§ 14. *Belastning. Gulvflate i kupé.*

1. Den største tillatte belastning skal på forhånd fastsettes for hvert enkelt anlegg og må ikke bli overskredet.
2. På hver sjaktdør samt i stol (kupé) skal denne belastning tydelig angis (se § 22).

Ved personheiser regnes vekten av en person = 80 kg.

3. Heisestolens (kupéens) gulvflate skal for personheiser ikke overstige 0,75 m² for høist 2 personer og for flere enn 2 personer 0,30 m² for hver person.

§ 15. *Sikkerhetsinnretninger for hengende heisestoler.*

Fanginnretning og regulator.

1. Heisestoler, som ikke drives ved et direkte bærende stempel (som i § 17), skal forsynes med:

a) En sikker bremse- eller fanginnretning således forbundet med de tau eller kjettinger, hvori stolen er ophengt, at stolen ved brudd på ett eller alle tau eller ved en nevneverdig forlengelse av noen av dem straks fastklemmes stolen i styringene (føringene).

For småheiser (klasse a) på 10 kg belastning eller derunder gjelder denne bestemmelse ikke.

b) Heiser med hastighet fra 1 til 1,5 m pr. sek. skal være forsynt med fjærende anordning (oljedempet) under stol (kupé) for å minske støtet under fangning. Ved hastigheter over 1,5 m pr. sek. skal glidende fanginnretning anvendes.

c) Heiser med personbefordring (§ 2 c og d) skal tillike forsynes med en hastighetsregulator således forbundet med fangapparatet, at stolen fastklemmes i føringene,

26 juli. innen hastigheten for den nedadgående heisestol har overskredet den for heisen bestemte med 0,3 m pr. sek.

Disse bestemmelser skal dog ikke utelukke sådanne konstruksjoner av fangapparater, der i sig selv oppfyller bestemmelsen om fangning ved overskridelsen av forannevnte hastighetsgrenser.

2. Fanginnretningene skal før godkjenningen prøves med den største tillatte belastning og den for heisen bestemte største hastighet for den nedadgående heisestol ved å løse den fra tauet (tauene, kjettingene). Under denne prøve må stolen fastklemmes, efter at den er falt høist 250 mm, eller efterat hastigheten har overskredet den tillatelige med 0,3 m pr. sek.

Såfremt stolens vekt direkte er utbalansert ved en motvekt, kan der ved samlet last av 3 tonn eller mer fritas for frigjørelse fra denne motvekt under fangprøve.

Stoler med hastighetsbremse må ikke falle med større hastighet enn angitt i § 13 med tillegg av 0,3 m pr. sek.

Fanginnretningene må være således beskyttet, at de ikke gjøres uvirksomme ved, at varer eller lignende kommer i berøring med dem. De må lett kunne ettersees og innstilles.

For drivskiveheiser kan fangprøve foregå ved hjelp av hastighetsregulatoren.

§ 16. Stopning ved slakke tau.

1. Alle maskindrevne heiser, som er forsynt med trommel for opvikling av tau, kjetting eller lignende, skal være utstyrt med et apparat, som stanser maskineriet når bæretauene (kjettingene) brister eller blir slakke.
2. Tromlen (valsen) skal være forsynt med spor for tauene.
3. Ved drivskiveheiser skal maskinen automatisk stoppe når fangapparatet trer i virksomhet.

§ 17. Heiser med direkte bærende stempel.

1. Ved heiser, som blir beveget av et direkte bærende stempel, må forbindelsen mellom stempel og heisestol være således fast og sikkert utført, at heisestolen under ingen omstendighet ved en eller annen anbragt motvekt kan bli løftet av.
2. I tilledningsrøret skal dessuten like under stempelcylinderen anbringes en innretning, som i tilfelle av et rørbrudd i tilløpsledningen forhindrer heisestolen i å falle nedad med større hastighet enn tillatt.

Denne innretnings virkningsgrad prøves ved godkjenning.

nelsen på den måte, at heisestolen i sin høieste stilling 26 juli. belastes til maksimumsbelastning og styringen derpå plutselig åpnes.

§ 18. Manøverapparater.

1. Enhver heis skal kunne stanses med fullkommen sikkerhet ved hver enkelt inngang så vel som på et hvilket som helst punkt ellers i kjørehøiden.

For trykknappheis skal anordnes særskilt stoppknapp, plasert i heisestol (kupé) for heiser av klasse c og d og utvendig ved hver sjaktdør for heiser av klasse b.

2. Vareheiser (§ 2 b) og småheiser (§ 2 a) over 20 kg belastning skal utelukkende kunne manøvreres fra sjaktens (heisebanens) utvendige side.
3. Vareheiser med fører (§ 2 c, p. 1) skal utelukkende kunne manøvreres fra heisestolen. Fra denne bestemmelse kan dog bygningsrådet i spesielle tilfelle og på særlige betingelser tilstede avvikelser.
4. Automatiske vare- og personheiser (§ 2 c, p. 2) med hastighet av 0,5 m eller mere skal utelukkende kunne manøvreres fra heisestolen.

Heiser under denne hastighet kan anordnes med utvendige og innvendige manøverapparater, når disse er gjort således avhengige av hinannen, at en innledet bevegelse innvendig fra ikke kan forstyrres utvendig fra og således at en omkobling fra innvendig til utvendig manøvrering og omvendt kun kan finne sted under heisens stillstand.

5. Personheis med fører (§ 2 d, p. 1) skal utelukkende kunne manøvreres fra heisestol (kupé).
6. Automatiske personheiser (§ 2 d, p. 2) kan på betingelser som ovenfor under punkt 4, 2net avsnitt nevnt anordnes med inn- og utvendig manøvrering, når disse er utført således at den utvendige ikke kan benyttes så lenge heisestolen er optatt.
7. Heiser med kombinert manøvreresystem (§ 2 d, p. 4), hvor manøvrering skjer vekselvis med håndspak eller ratt og automatisk med trykknapper kan på betingelser som i § 12, p. 4 nevnt tillates når systemene er således koblet at trykknappsystemet automatisk kobles ut når det første tas i bruk eller således at de to systemer ikke kan benyttes samtidig.
8. For anordning av automatisk manøvrering (trykknappheis) i større forretningskomplekser, hoteller og lignende må tillatelse innhentes av bygningsrådet.

26 juli.

§ 19. *Tau. Bærende delers påkjenning.*

1. Ved alle heiser, undtatt småheiser, hvor drivmaskineriet er forsynt med trommel for opvikling av bæremidlene skal heisestoler og motvekter være ophengt i minst 2 bæremidler (tauer, kjettinger, gurter eller lignende).

Ved vareheiser på høist 400 kg og med ikke større kjørehøide enn 3,5 m kan ett tau for stol og motvekt tillates anvendt.

Ved drivskiveheiser med personbefordring (klasse c og d) skal stol og motvekt være ophengt i minst 4 tauer og ved vareheiser og småheiser i minst 2.

Friksjon mellom tau og drivskive skal være så stor at heisen skal kunne bære 50 pct. overbelastning uten glidning på drivskiven. Anleggsvinkelen for tauene på drivskiven må ikke være under 135°.

2. Bæremidlene skal være særskilt og således befestiget at belastningen fordeler sig likt på hver av dem.

3. Anvendes ståltrådtauer skal, om halvparten av dem blir ubelastede, den annen halvpart bære den samlede belastning (stol + last eller motvekt alene) med

5-dobbelt sikkerhet ved trommelheiser og

7-dobbelt sikkerhet ved drivskiveheiser.

Ved rene vareheiser for høist 400 kg, hvor kun ett tau tillates anvendt for stol og motvekt, skal dette bære med minst 5-dobbelt sikkerhet.

Er stolen direkte utbalansert ved en motvekt fratrekkes denne vekt i beregningen.

Mindre taudiameter enn 11 mm tillates ikke anvendt for heiser av klasse b, c og d.

For beregning av sikkerheter gjelder følgende formel:

$$k = \frac{P}{\frac{i \pi d^2}{4}} + 600000 \frac{d}{D} + 100 (n + 2 v)$$

I denne formel er:

k = tauets påkjenning i kg pr. cm².

P = den for heisen tillatte største belastning + heisestolens vekt i kg.

i = tauets trådtall.

d = trådenes diameter i cm.

Er der forskjellige tråddiameter tas middeltallet av disse.

D = minste skivediameter i cm. For tauer med ens tråddiameter må minste skivediameter ikke være mindre enn 800 ganger tråddiameteren. For tau med for-

skjellig tråddiameter må skivediameteren være minst 26 juli.
600 ganger midlere tråddiameter (kjernetråden medregnet).

n = antall ledeskiver, hvorover et punkt av tauet passerer, trommel medregnet.

v = heisens hastighet i m pr. sek.

Ståltauer med større bruddstyrke enn 140 kg pr. mm² tillates ikke anvendt.

Anvendes kjettinger, tas ikke hensyn til bøiningspåkjenning.

4. For de benyttede tau eller kjettinger kan prøvecertifikat fra fabrikanten forlanges fremlagt. Ved tauets forbindelse med stol og motvekt skal enten anvendes spleis med en klemme (jekselsklemme), en knute med 2 klemmer eller taulås.

5. Bjelker, aksler og bærende eller konstruktive deler skal i henhold til beregning i regelen ikke påkjennes mer enn $\frac{1}{8}$ av materialets bruddstyrke ved rolig belastning og $\frac{1}{10}$ ved varierende belastninger.

§ 20. Motvekt.

1. Alle motvekt skal føres (ledes) på sådan måte, at de hverken kan henge sig op, slingre ut eller forårsake skader ved å falle ned.

Føringene må oventil og nedentil være således anordnet at motvekten ikke kan forlate disse under driften.

2. Innhegning skal tilfredsstille de for heisebaner gjeldende bestemmelser.

3. Innhegning av motvekt inne i sjakter er ikke påkrevd medmindre motvekten tilhører en annen heis, i hvilket tilfelle den må gis tilstrekkelig beskyttelse på den mot heisestolen (kupéen) vendende side.

§ 21. Drivmaskinen og andre bevegelige deler.

1. Drivmaskinen skal være beliggende i særskilt og avlåst rum eller være således beskyttet at uvedkommende ikke får adgang til det. Der må være bekvem adkomst til 3 av maskineriets sider og til de forskjellige apparater. Rummet skal ha en minste høide av 1,8 m.

Er drivkraften elektrisk skal maskinrummets gulv, vegger og tak være utført ildfast eller være beklædd med 2,5 cm rabbitz eller hermed jevn godt ildsikkert materiale.

Maskinrummet skal gis ventilasjon ut i det fri og være såvidt mulig røkfritt adskilt fra heisesjakten.

Døren til rummet skal være utført ildsikkert og selvlukkende overensstemmende med brandstyrets forskrifter og være merket med «heisemaskin» eller lignende.

26. juli. Maskinrummet skal holdes rent og må ikke tjene til oplagssted for gjenstander av noe slag.
2. Apparat for avstengning av drivkraften skal forefinnes i maskinrummet og være plasert nærmest mulig inngangsdøren.
 3. Drivmaskineriet skal være således konstruert:
At det straks stopper om drivkraften opphører å virke (sml. § 13, p. 3) eller om manøverapparater blir slått av.
At manøverapparatet ved strøbrudd må føres tilbake til nullstilling, innen ny strøm kan tilføres motoren.
 4. Maskinens bremseinnretning skal enten være forsynt med 2 av hinannen uavhengige fjærer eller med både vekt og fjær, som hver for sig er tilstrekkelig til øieblikkelig å stoppe maskineriet, om en av dem skulde bli uvirksom.
Der skal i maskinrum forefinnes tørneanordning så heisestolen i nødtilfelle kan beveges for hånden. Dreieretning (for op og ned) skal angis på motoren.
 5. Alle bevegelige deler av en heis må, såfremt de ikke befinner sig i særskilt avlåst rum, omgis med kapsler eller lignende, så mennesker ikke kan komme til skade. Under tauskivene på toppen av heisebanen skal anbringes en solid jernskjerm (eller gitter), såfremt ingen annen beskyttelse forefinnes. I tauskiverum med vanskelig adkomst til skivene skal der oppsettes en knivbryter.
 6. I forretnings-, beboelseshuser, hoteller og lignende må maskinfundamenter, fester etc. forsynes med lyddempende underlag (mellemlagg). For øvrig bør konstruksjon og plassering av heiser og deres maskineri bestemmes under hensyntagen til minst mulig forstyrrende lydoverføring.

§ 22. Skiltes.

1. Alle sjaktdører for heiser og alle heisestoler for heiser med personbefordring skal være forsynt med et skilt, anbragt i ansiktshøide, av bestemt godkjent type med tydelig skrift, hvorav fremgår heisens art, belastning m. v. etter nedenstående skjema:
 - a) Småheis. Last kg.
 - b) Vareheis. Last kg.
 - c) Vareheis med personbefordring. Last kg (inkl. fører). Må kun betjenes av godkjent fører.
 - d) Personheis. Last personer (inkl. fører). Må kun betjenes av godkjent fører.
 - e) Automatisk vareheis med personbefordring (uten fører). Last kg.

f) Automatisk personheis (uten fører). Last per- 26 juli.
soner.

Skiltene skal ikke inneholde annen tekst eller annet enn ovenfor anført. Bokstavene skal være fete og tydelige. Belastningen skal angis med almindelige tall, ikke med bokstaver.

2. Skilter av annen form eller farve enn den normale type kan tillates, hvor estetiske hensyn gjør det begrunnet.
2. I heisestol (kupé) eller på annet hensiktsmessig sted skal anbringes skilt med fabrikantens navn, fabrikasjonsår og fabrikknummer.

§ 23. Belysning.

1. Alle inngangsdører for heiser og alle heisestoler for heiser med personbefordring skal, når heisen er i drift, ha kunstig belysning, såfremt de ikke ligger i tilstrekkelig dagslys. Om elektrisk lys anvendes, må dette virke uavhengig av den elektriske strøm til heisemotoren.

Lyset kan være stedsebrennende eller tendes automatisk.

2. I maskinrum og i tauskiverum skal alltid forefinnes en håndlampe (elektrisk eller oljelampe).

§ 24. Elektriske deler.

Foruten å tilfredsstille statens forskrifter for elektriske anlegg og Norske elektrisitetsverkens forskrifter skal elektrisk drevne heiser opfylle følgende bestemmelser:

1. All elektrisk armatur såsom dørkontakter, manøverkontakter og endebrytere etc. må på forhånd være godkjent av elektrisitetsverket.
2. Elektriske ledninger som ikke er bevegelige, skal legges i gjengede rør, som utenfor maskinrum føres inn i bokser for dørkontakter m. v. gjennom gjengede rørstusser på disse. Armert blykabel kan under henvisning til installasjonsforskriftene tillates.

I maskinrum skal rørene, hvor de ikke kan innføres som ovenfor anført, føres så langt frem mot tilkoblingskontakter på motorer, igangsetnings- og andre apparater, som for- enlig med en forsvarlig isolasjon for elektrisk ledende deler.

Rør og jordkabler i maskinrum må som regel ikke inn- presses eller innmures i gulv eller vegger.

3. Rosett for uttagning av lys til kupé og koblingsstykker for manøverledninger, som anbringes på sjaktens vegger, må beskyttes ved lukkede jernbokser.

Stikkontakt for uttagning av arbeidsbelysning på kupé eller stoltak må være beskyttet med jernboks med auto- matisk virkende lokk.

26 juli. Bevegelige ledninger til kupé (stol) må anbringes således at de ikke kan komme i beknip eller sette sig fast under heisens drift.

Ledninger for lys og ringeapparater må anbringes i særskilt kabel (ikke i samme kabel som manøver- og dørkontaktstrøm).

4. Ledningssystemet skal være således utført og koblet at om overledning til jord oppstår skal heisen ikke kunne settes i gang så lenge overledningen varer.
5. Hvor dørkontakter og ledninger er utsatt for fuktighet, som ved utvendige heiser, må der anvendes vanntett utstyr, godkjent av Norges elektriske materiellkontroll.
6. Ved trefaset vekselstrøm må motor og igangsetningsapparat beskyttes mot strømtilførsel i tilfelle brudd på en av fasene.
7. Til belysning i kupé (stol) må anvendes flat takarmatur. I vareheiser skal de være beskyttet ved sterkt jerngitter.
8. Ampéremeter skal anbringes på apparattavle i maskinrum. Tavlen må plasseres nærmest mulig inngangsdøren (jfr. § 21, p. 2).

§ 25. Småheiser.

For småheiser gjelder kun de i foranstående paragrafer 3, 4, 5, 6, 7, 8 p. 1, 10 p. 1, 12 p. 1 og 2, 14, 15, p. 1 a, 16, 17, 18 p. 2, 20 p. 1 og 2, 21 p. 1, 2 og 5 og 22 opstilte bestemmelser, fra hvilke bygningsrådet kan tillate undtagelser, når det på grunn av anleggets ubetydelighet eller av andre grunner finner det rimelig.

IV. Spesielle heiser.

§ 26. Kontinuerlige heiser (paternosterheiser).

Anlegg av kontinuerlige heiser (paternosterheiser) skal uansett de bestemmelser under titel III som derfor er til hinder kunne tillates når de utføres overensstemmende med følgende bestemmelser og på betingelser som for hvert enkelt tilfelle om fornødent kan fastsettes av bygningsrådet:

1. Føringer og ophengningskjettinger må være således konstruert og utført at heisestolene ikke faller ned ved brudd på kjettingene, men blir stående på de underliggende deler av disse.

En kraftig jernbøile må i dette øiemed være anbragt under ledeskivene i bunnen.

2. Sjaktåpningene må være således beskyttet med skjerm, bevegelige klapper eller lignende, at mennesker ikke kan komme til skade når stol eller last passerer forbi.

For heiser med personbefordring gjelder dessuten føl- 26 juli.
gende bestemmelser:

3. Den frie høide oventil i sjakten må minst være 1 m over høieste stilling av stol og den frie høide nedentil under laveste stilling av stol minst 0,6 m.
4. Stolene skal på de sider hvor der ikke er inngangsåpning være forsynt med solide tette vegger.
5. Stolens gulv skal foran være innrettet med opad bevegelige klapper, minst 25 à 30 cm brede. Lignende klapper skal være anbragt i etasjene på den side som vender mot de opadgående stoler.
6. På stolenes sidevegger og ved inn- og utstigningsåpningene skal anbringes håndtak, som må ha en avrundet form.
7. Ved hver sjaktåpning skal forefinnes en lett synlig stoppeinnretning, som øieblikkelig bringer heisen til å stoppe og samtidig står i forbindelse med allarmsignal (til heise-passer) som høres inntil signalkontakten blir brutt.

Ved heisens igangsetning skal signal gis som høres i alle etasjer.

8. Ved heisens øverste ende skal der under ledehjulet for opgående stoler være anbragt opklappbar lem som ved berøring eller løftning bringer heisen til øieblikkelig å stoppe.

Ved heisens nederste stilling skal der foran ledehjulet anbringes tett vegg som ved trykk eller berøring på samme måte bringer heisen til å stoppe.

9. Ved stolenes øverste og nederste stilling skal der anbringes tydelige opslag synlige fra stolen med tekst: Stå rolig — ingen fare.
10. Det høieste tillatte persontall skal tydelig være angitt i hver stol og ved hver etasje på skilt av godkjent type.
11. Stolene og sjaktåpningene skal når heisen benyttes være tilstrekkelig belyst.
12. Når heisen ikke er i bruk skal samtlige sjaktåpninger være sperret med en snor eller lignende.

§ 27. *Vareheiser uten heisestol, vinsjer etc.* (§ 1, p. 2.)

Anlegg av vareheiser uten heisestol, vinsjer og lignende skal uansett de bestemmelser i titel III som derfor er til hinder kunne tillates når de utføres overensstemmende med følgende bestemmelser og på betingelse som for hvert enkelt tilfelle om fornødent kan fastsettes av bygningsrådet:

1. Over innkjørsler, passasjer og lignende må disse slags heiser ikke anbringes. Fra denne bestemmelse kan bygningsrådet på visse betingelser dispensere.

- 26 juli. 2. Heisens drivmaskineri skal være således konstruert eller forsynt med sådanne automatisk virkende apparater at lasten under firing ikke overskrider den for heisen normale hastighet selv om håndbremsen ikke virker eller om drivkraften for et øieblikk blir vekk.
3. Maskindreven heis skal for øverste og nederste stilling av lasten være forsynt med en automatisk virkende stoppeanordning som stopper drivmaskinen.
4. Det tau (tauer) hvori lasten er ophengt skal bære med 5-dobbelt sikkerhet idet der kun tas hensyn til strekkpåkjenning.
- Minste skivediameter hvorover tauet passerer må ikke være under 600 ganger tråddiameteren.
5. Ved utvendig anbragte heiser skal døråpningene være forsynt med brystninger, faste bommer eller på annen måte være beskyttet til hindring av nedstyrtning. Faste solide håndtak skal anbringes på hver side av døråpningen.
6. Ved innvendig anbragte heiser skal gulvåpningene være forsynt med ildsikre selvlukkende tettsluttende lemmer såfremt åpningene ikke er forbundet med ildfast sjakt. Døråpninger i sjakter må forsynes med ildsikre, selvlukkende dører samt faste rekkverk eller bommer.

V. Drift av heiser.

§ 28. Ansvarlig for driften.

1. Enhver innehaver av heiseanlegg eller enhver, som på innehaverens vegne fører opsynet med driften, er ansvarlig for, at heisen kun benyttes, når den er i full sikker stand, og at den, når den har vært underkastet en større reparasjon eller sikkerhetsapparatene har vært i ustand, ikke atter tas i bruk uten heisekontrollens særskilte tillatelse (§ 32). Han er videre ansvarlig for, at heis, der fordrer betjening med fører (§ 29) ikke benyttes, når sådanne savnes. Trykt instruks for fører skal alltid være opslått i heisestolen.

Ved reparasjon, rengjøring av sjakt o. l. skal heisen være avstengt for trafikk.

Så lenge en heis er satt ut av drift skal dette være tilkjennegitt ved opslag på sjaktdørene.

2. Enhver, som betjener en heis, er forpliktet til under driften å benytte de bestemte sikkerhetsinnretninger, nøie følge førerinstruksen, de for heisen ved opslag gitte anvisninger og øieblikkelig melde feil eller mangler til innehaveren eller dennes stedfortreder.

§ 29. *Heisepassere og førere.*

26 juli.

1. Enhver heis skal stå under tilsyn av en dertil kyndig person (heisepasser).

Ved heiser med personbefordring og ved automatiske vareheiser skal den person som fører dette tilsyn, være minst 18 år gammel og være fullt fortrolig med heisens innretninger og bruk, spesielt med de for heiseanlegg påbudte sikkerhetsapparater og deres virkemåte, hvilket skal godtgjøres ved et av heiskontrollen gitt skriftlig vidnesbyrd (kyndighetsbevis) i eftersynsboken. Passeren som skal bo på stedet eller i dets nærhet, må derhos ved skriftlig erklæring i samme påta sig ansvaret for heisens pasning.

2. Enhver heis med personbefordring (§ 2 c og d), undtatt de i passus 4 nevnte, skal kun benyttes under ledsagelse av en fører. Denne skal være minst 17 år gammel og fortrolig med heisens føring og ha fullt kjennskap til de for førere gjeldende instruksjer, hvilket som ovenfor under passus 1 skal godtgjøres ved kyndighetsbevis. Han må som ovenfor på samme måte ved skriftlig erklæring påta sig ansvaret for føringen.

Heisepasser og fører kan forenes i en og samme person.

3. Såfremt heis med personbefordring (§ 2 c og d) er utstyrt med innvendig elektrisk styring (manøverapparat), og derhos lås og dører tilfredsstiller de for automatiske heiser (uten fører) gjeldende bestemmelser, kan aldersgrensen for den, der betjener heisen (føreren), tillates senket til 15 år.
4. Automatiske heiser med personbefordring (som trykknappheiser) med igangsetning kun ved trykning på en knapp og med automatisk stansning ved hvert enkelt stoppested tillates benyttet uten ledsagelse av fører, når lås og dører tilfredsstiller de i § 12, punkt 5 opstilte betingelser.

VI. Anmeldelse, godkjennelse og kontrollundersøkelse.

§ 30. *Anmeldelse.*

1. Ethvert heiseanlegg, som aktes utført, skal i henhold til bygningslovens § 131 anmeldes. Sådan anmeldelse, som må skje på særskilt foreskrevet skjema, innsendes til bygningsrådet, og skal være ledsaget av de fornødne tegninger med beregning av tau og andre bærende deler og være avfattet i to eksemplarer. For øvrig forholdes overensstemmende med bygningslovens § 132.
2. For utførelse av sjakt, gjennembrytning av gulv, utbrytning av døråpninger og andre bygningsmessige arbeider

26 juli.

i trappehus og på bygningens fasade og tak i heromhandlede øiemed tiltrenges bygningsrådets tillatelse.

Tiltrenges større forandringer av bygningen, som opførelse av takopbygg og lignende, må dette særskilt anmeldes til bygningsrådet.

3. Når et anlegg skifter eier skal dette så vel av den tidligere som den nye eier skriftlig meddeles heiskontrollen.

§ 31. *Prøve og godkjennelse.*

1. Forinnen et nytt heiseanlegg tillates tatt i bruk, skal det av heiskontrollen undersøkes, om det i alle deler tilfredsstillende disse forskrifter.

Den for sådan prøve nødvendige montørhjelp og anordning bekostes av eieren.

2. Forefunne mangler meddeles eier eller fabrikant på dertil utferdiget skjema.
3. Finnes anlegget å være i overensstemmelse med disse forskrifter, utstedes en godkjennelseserklæring, som mot fastsatt betaling sammen med bekreftede anmeldelsesdokumenter vedføres en av eieren anskaffet eftersynsbok og tilstilles denne. Heiskontrollen har derhos å innføre godkjennelseserklæringen i en av bygningsrådets formann autorisert protokoll og tilstille det stedlige fabrikktilsyn en gjenpart av samme, såfremt anlegget henhører under dette.
4. Et kort utdrag på foreskrevet skjema (certifikat) av godkjennelseserklæringen, inneholdende heisens løpenummer, fabrikant etc. og de betingelser, hvorpå heisene er tillatt å benyttes, skal videre tilstilles eieren. Dette certifikat må for heiser med personbefordring (§ 2 c og d) være anbragt i heisestolen og for vareheiser (§ 2 b) ved en av inngangsdørene.

§ 32. *Kontrollundersøkelse.*

1. Eftersyn ved heiskontrollen finner sted for vareheiser hvert år og for vareheiser med personbefordring og for personheiser med høist $\frac{1}{2}$ års mellomrum.

Ved heiser som er meget lite benyttet kan eftersynene innskrenkes til 1 gang årlig for heiser med personbefordring (c og d) og til 1 gang hvert annet år for vareheiser (b).

Eftersyn av småheiser (a) finner kun sted efter anmodning av eier eller leverandør, efter reparasjoner eller hvis man av andre grunner finner det påkrevd.

Den hertil fornødne assistanse og anordning bekostes av eieren. Ved dette eftersyn undersøkes, hvorvidt heiseanlegget fremdeles tilfredsstillende disse forskrifter.

2. Eftersynets utfall har heiskontrollen å innføre i den av eieren anskaffede eftersynsbok, som skal has for hånden ved enhver kontrollundersøkelse.
3. Forefunne mangler må rettes innen en av heiskontrollen fastsatt frist. Hvis så ikke skjer kan heisen avstenges for videre benyttelse inntil manglene er rettet.
4. Finner heiskontrollen, at heiseanlegget er i faretruende tilstand, har den å forordne driftens øieblikkelige stansning, å anføre i eftersynsboken, at dette er skjedd, og øieblikkelig gi politiet fornøden underretning, hvis dette finnes påkrevd.

VII. Undtagelse, ikrafttreden og straffebestemmelser.

§ 33. Undtagelser

utenom, hvad der i vedtektene omhandles, kan meddeles i henhold til bygningslovens § 7 og 8.

§ 34. Ikrafttreden.

1. Vedtektene trer i kraft straks samtidig med at vedtekt nr. 7 for Stavanger angående heisesjakter opheves.

For heiser under bygning kan der tilståes lempelser fra disse bestemmelser.

2. Skal en heis om- eller påbygges, utbedres eller forandres i så stor utstrekning, at det ansees for å bli hovedreparasjon, må disse vedtekter befulges.

Hvad der skal ansees som hovedreparasjon avgjøres av bygningsrådet, overensstemmende med bestemmelsene i bygningslovens § 125.

§ 35. Straffebestemmelser.

Ved overtredelse av disse vedtekter forholdes som bestemt ved overtredelser av lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924, dens kap. XII.

B. Gebyrer for den bykassen tilkommende betaling for tilsyn med innretning og drift av heiseanlegg.

Ved innsendelsen av enhver anmeldelse av heiseanlegg betales 2 — to — kroner.

For prøvning og utstedelse av attest efter § 31 betales:

For småheiser (§ 2 a)	kr. 10
For vareheiser (§ 2 b)	» 20
For vareheiser med personbefordring (§ 2 c)	» 30
For personheiser (§ 2 d)	» 30

Kan attest ikke utstedes efter første prøve, erlegges som tillegg for hver gjentatt prøve det halve av ovenangitte gebyr.

26 juli.	For den i paragrafene 28 punkt 1, og 32 punkt 3 omhand-	
	lede besiktigelse av reparerte heiseanlegg	kr. 10
	For meddelelse av det i § 29 omhandlede vidnesbyrd for	
	heisepasser og fører	» 5
	For det årlige eftersyn av vareheiser (§ 2 b)	» 15
	For halvårlig eftersyn av vareheiser med personbefordring	
	og personheiser (2 c og d)	» 15
	Besiktiges 4 eller flere heiser samtidig i samme eiendom	
	betales for hver heis	» 10
	For eftersyn av småheiser	» 5
	Disse gebyrer skal være innbetalt innen 14 dager etter	
	attestens utstedelse.	

26 juli. **Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

I henhold til § 27 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 stadfestes den av Surnadal herredstyre, Møre og Romsdal fylke, i møte 20 juli 1938 vedtatte reguleringsplan for Surnadalsøra.

I henhold til samme lovs § 3 approberes som gjeldende inntil videre de av herredstyret samtidig vedtatte bygningsvedtekter i tilknytning til reguleringsplanen.

Vedtektene lyder så:

§ 1. Bebyggelsen legges i et sådant forhold til de regulererte veier og til nabogrense som bebyggelsesplanen viser. Bygningsrådet kan dog tillate undtagelse herfra innen rammen av bygningslovens bestemmelser.

§ 2. Bebyggelsen skal være åpen, dels i mur eller betong, dels i tre, som vist i bebyggelsesplanen, dog kan trebygninger, hvor dette er vist i planen, opføres direkte til nabogrense, når brandvegg anvendes og sikkerhet tilveiebringes ved tinglyst erklæring for at naboen opfører sin bygning således at gavlene dekker hinannen. Bygningens utvendige klædning kan føres over brandveggen, således at denne blir dekket. Således samenbygde trehus skal ha gesimshøide og takvinkel, og samme taktekning efter bygningsrådets bestemmelse.

§ 3. Bygninger i mur eller betong kan ikke opføres til større høide til gesims enn 8 m. Anvendes flatt tak på disse bygninger kan bygningsrådet tillate opført ytterligere en etasje over denne gesimshøide tilbaketrukket fra fasaden til gaten innenfor en vinkel av 60° fra gesimsen. Takets form bestemmes av bygningsrådet.

§ 4. Uthusbygninger kan av bygningsrådet tillates opført når grunnflaten ikke overstiger 50 m² og gesimshøiden ikke er større enn 3 m fra planert terreng. Uthusbygninger skal males og tekkes som hovedbygningen. De bør helst knyt-

tes til hovedbygningen som en fløi eller sidebygning, for så vidt det er adgang hertil i henhold til bygningslovens areal og avstandsbestemmelser.

§ 5. Industribygninger, som også kan opføres på de deler av byggetomtene som efter bebyggelsesplanen ikke er forutsatt bebygget, plasseres etter bygningsrådets nærmere bestemmelse. Rådet fastsetter bebyggelsens høide, etasjenes antall, avstand til nabogrense og til annen bygning på samme tomt, under iakttagelse av at forholdet ikke kommer i strid med bygningslovens bestemmelser.

§ 6. Etter innhentet uttalelse fra bygningsrådet og fra helserådet kan herredstyret forby at cellulosefabrikk, fabrikker for tilvirkning av benmel, sildolje, kruttmøller og lignende bedrifter eller innretninger som kan virke generende ved lukt, røk, støv eller støy, rystelser, forurensning av vann eller lignende anlegges innenfor det regulerte strøk.

§ 7. Innhegning av tomt skal approberes av bygningsrådet.

§ 8. Bygningsrådet kan tillate innredning av garasje for høist 2 automobiler på samme tomt.

§ 9. Bygningsrådet skal ved sin behandling av tegningene for bebyggelsen ha sin oppmerksomhet henvendt på at bebyggelsen gis en god form.

Skrivelse fra Handelsdepartementet.

27 juli.

I medhold av §§ 90 og 109 i lov om handelsnæring av 8 mars 1935 stadfester departementet herved de av Tønsberg bystyre i møte 15 juni 1938 vedtatte endringer i §§ 3 og 5 i vedtekt for salg fra torv og andre offentlige steder m. v.

Vedtekten § 3, 1 ledd, skal herefter lyde slik:

På Stortorvet er detalj salg tillatt av kjøtt og fleck, grønnsaker, bær og frukt, natursmør, ost, egg, fjærkre, vilt, produkter av egen husflid, ville avskårne blomster, have- og drivhusplanter, kristtorn, barlin og kranser samt kunstige blomster, og for grønnsakhandlere med fast torvplass også av inntil 50 kg poteter.

Vedtektenes § 5, punkt 1, skal herefter lyde slik:

Dager før søn- og helligdager kan salg foregå til kl. 16; i tiden fra og med 15 til og med 23 desember kan salg finne sted til kl. 17.

Kongelig resolusjon.

29 juli.

I. I henhold til lov om naturfredning av 25 juli 1910 nr. 3 § 1, jfr. lov av 14 juli 1916 nr. 1, skal fuglelivet på Bastøy, Østenskjær og Rødskjær være fredet mot jakt, fangst og ødelegging av enhver slags.

29 juli. Innenfor det fredede område er det forbudt å skade, ødelegge eller ta bort reir, egg og dun og å løse skudd.

Inn under det fredede område går også sjøen i en avstand av 500 meter fra øyene.

II. Fredningsvedtaket blir å kunngjøre ved opslag på det fredede område.

29 juli. **Kongelig resolusjon.**

Den ved kongelig resolusjon av 5 desember 1924 fattede beslutning om innførelse av bevillingstvang for herberge- og bevertervirksomhet i Oslo gis fra og med 15 september 1938 følgende endrede ordlyd:

Med hjemmel i § 15 i lov av 25 juli 1935 om hoteller, andre herberger og bevertninger bestemmes at den som i Oslo gjør sig næring av å drive herberge, derunder gjestgiveri, pensjonatvirksomhet og annen utleie av enkeltrum, eller med bevertning med mat eller drikke, skal ha bevilling.

29 juli. **Kongelig resolusjon.**

Kongelig resolusjon av 12 oktober 1917 om fritagelse for plikt til syketrygd for Diakonissehusets søstre opheves fra og med 3 oktober 1938.

29 juli. **Kongelig resolusjon.**

I samhøve med § 13, 2 leden, punkt b i lov om jords fredning vert fastsett at gjerde i Vegusdal herad, Aust-Agder fylke, skal reknast for lovleg når det berre er so tett og sterkt at det fredar for hest og storfe.

29 juli. **Kongelig resolusjon.**

I medhold av § 16 i lov av 14 juli 1894 med tilleggslover om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer bestemmes at hvalpesyke hos de arter av pelsdyr i fangenskap som Landbruksdepartementet bestemmer herefter skal henføres under bestemmelsene i den nevnte lovs kap. 3 om mildere smittsomme sykdommer.

29 juli. **Kongelig resolusjon.**

I. I de ved kongelig resolusjon av 27 mai 1938 utferdige almindelige trafikregler får § 28 punkt 3 a et tillegg som nedenfor anført.

II. En oversettelse til nynorsk inntas i Lovtidend ved siden av bokmålsteksten.

Tillegget lyder så:

Hvor det ikke med hjemmel av bestemmelsen i dette punkt er fastsatt regler for hvor lenge kjøretøi kan bli stående på offentlig vei eller

Der det ikkje med heimel av fyresegnene i dette punktet er gjeve reglar um kor lenge køyrety kan stå stille på offentleg veg eller gate gjeld

gate gjelder bestemmelsene i fyresegnene i § 28 i trafikk- 29 juli.
 § 28 i trafikkreglene av 1926 reglane frå 1926 — men ikkje
 — dog ikke ut over 31 desem- lenger enn til 31 desember
 ber 1938. 1938.

Skrivelse fra Handelsdepartementet.

29 juli.

I medhold av § 6 i lov om medisintrantønner av 19 juni 1931, jfr. kongelig resolusjon av 20 november s. å., bestemmer Handelsdepartementet at § 28 i Forskrifter for forarbeidelse og bruk av medisintrantønner gis følgende tillegg:

«Til forankring av blikktønner i trefutteralet påloddess i blikktønnens ene bund 2 blikkstrimler. Strimlene anbringes 10 mm innenfor sikken med lengderetning ut mot periferien, den ene i høide med spunset, den annen diametralt overfor den første. Strimlene skal være 120 mm lange og 20 mm brede. 20 mm av deres lengde utgjør loddefeste til tønnebunnen.

Når blikktønner settes i tretønner skal strimlene føres gjennom bunden ved krysset og bøies over laggen og klemmes fast av laggbåndet. En stift festes således at laggbåndet holdes på plass og går gjennom blikkstrimmelen.

I den ferdige tønne skal blikktønner være anbragt og forankret således at spunset i blikktønner passer inn efter spunsehullet i tretønner.»

Tilleggsbestemmelsen inntas som punkt 2 i nevnte paragraf og trer i kraft 15 august d. å.

Efter ovenstående må alle medisintrantønner som efter 15 august d. å. forarbeides eller selges eller på annen måte omsettes tilfredsstille de krav som inneholdes i den nye forskrift.

Handelsdepartementet har dog bestemt at medisintrantønner, som før 15 august d. å. foreligger forarbeidet ferdig på den måte at blikktønnene er anbragt i de ferdige trefutteraler, skal kunne undtas fra forskriften, dersom vedkommende tilvirker eller fabrikant innen 15 august d. å. innsender til Fiskeridirektøren opgave over det antall av sådanne tønner som has på lager pr. 15 august d. å. Man gjør uttrykkelig opmerksom på at efter 1 januar 1939 vil tønner som her nevnt ikke kunne anvendes i handelen med medisintran, hvorfor salg eller annen omsetning av slike tønner ikke kan finne sted efter nevnte dato.

Det bemerkes at en forarbeidet blikktønne som ikke er endelig anbragt i det ferdige trefutteral ikke er noen ferdig medisintrantønne, men kun en del av en sådan. For blikktønner alene forarbeidet før 15 august d. å. gjelder ikke forannevnte undtagelsesbestemmelse.

29 juli. **Skrivelse fra Landbruksdepartementet.**

I medhold av lov av 2 juni 1933 om fredning av ferskvannsfisk, jfr. kongelig resolusjon av s. d., har Landbruksdepartementet under 29 juli 1938 for Skjerstad herred, Nordland fylke, fastsatt følgende fiskeriregler:

1. Fra og med 10 september til og med 30 november er alt fiske forbudt.

2. Det er til enhver tid forbudt å sperre fiskens adgang til elv eller bekk ved utsatte fiskeredskaper. I elv eller bekk skal det mellom hvert utsatt redskap være en avstand av minst 5 meter, herfra dog undtatt krokredskaper.

3. Bundne redskaper skal ha en maskevidde mellom knutene i våt tilstand av minst 35 mm, herfra dog undtatt håv som benyttes som hjelperedskap ved annet fiske samt redskaper til fangst av ål.

4. Det er forbudt til fangst av fisk å benytte:

- a) oter eller lyster,
- b) avdemning av elv eller bekk,
- c) drag eller kastenot.

5. Det er forbudt å fiske i fisketrapp, samt innen en avstand av 15 meter ovenfor og 15 meter nedenfor trappen.

6. Overtredelse av disse bestemmelser er belagt med straff.

7. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Samtidig opheves de ved kongelig resolusjon av 16. oktober 1911 fastsatte fiskeriregler for Skjerstad herred.

30 juli. **Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

I henhold til § 3 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 approberes som gjeldende inntil videre Arendal bystyres vedtak i møte 19 juli 1938 om endringer i de for Arendal gjeldende tilleggsbestemmelser til bygningsloven, approbert ved Kronprinsregentens resolusjon av 13 februar 1905.

De nye bestemmelser redigeres således:

Vedtekt til bygningslovens §§ 113, 114 og 115.

1. Murbebyggelse tillates kun innen de samme grenser som fastsatt for 1ste sone i Kronprinsregentens resolusjon av 13 februar 1905.

2. Innen de grenser som omfattes av sone 2 og 3 i den ovennevnte resolusjon, kan der opføres trehus overensstemmende med bygningslovens §§ 114 og 115, dog således at den i bygningslovens § 115 omhandlede minste avstand 2,5 m, fastsettes til 4 m.

3. Bestemmelsene i den ovennevnte resolusjon for 3 sone gjøres gjeldende for den i samme resolusjon omhandlede 4 sone.

Utgeber: Byråchef C. Lampe.